

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ФИНАНСИТЕ

Изх. № 37-01-741

София, 18.12.2008 г.

ДО
Г-Н ФИЛИП ЛОУ
ГЕНЕРАЛЕН ДИРЕКТОР НА
ГЕНЕРАЛНА ДИРЕКЦИЯ
„КОНКУРЕНЦИЯ“
ЕВРОПЕЙСКА КОМИСИЯ

Относно: Писмо на ЕК/ГД „Конкуренция“ D/52727 DG COMP/A3/PS/og D(2008) 122 –
Услуги от общ икономически интерес: доклад на Р. България във връзка с
„Решение на Комисията от 28 ноември 2005 година“.

УВАЖАЕМИ Г-Н ЛОУ,

Във връзка със задължението на държавите членки на Европейския съюз за докладване на услугите от общ икономически интерес, залягало в „Решение на Комисията от 28 ноември 2005 година относно прилагането на член 86, параграф 2 от Договора за ЕО за държавната помощ във вид на компенсация за обществена услуга, предоставена на определени предприятия, натоварени с извършването на услуги от общ икономически интерес, ОВ L 312, 29.11.2005 г.“, приложено изпращам на Вашето внимание доклад на Р.България за предоставените компенсации за обществена услуга за периода 2006 - 2007 - 2008 год.

Приложение: Съгласно текста.

С уважение,

МИНИСТЪР:

ПЛАМЕН ОРЕШАРСКИ

Доклад на Република България

във връзка с Решение на Комисията от 28 ноември 2005 година относно прилагането на член 86, параграф 2 от Договора за ЕО за държавната помощ във вид на компенсация за обществена услуга, предоставена на определени предприятия, натоварени с извършването на услуги от общ икономически интерес

На база на получената информация и статистически данни от ведомствата, имащи отношение към извършването на услуги от общ интерес в Р.България, в настоящия доклад е включена информация за мерките на подпомагане във връзка с разпоредбите на Решение на Комисията от 28 ноември 2005 година и извън него.

Предприятията в Р.България, натоварени с извършването на услуги от общ икономически интерес във връзка с Решението на Комисията от 28 ноември 2005 година, са както следва:

A. Българската телеграфна агенция (БТА), направление "Информационно обслужване" (Мярката е „съществуваща” помощ съгласно Договора за присъединяване на България и Румъния към ЕС: Допълнение към Приложение V, Списък на съществуващите мерки за помощ по точка 1, буква б) на механизма за съществуваща помощ, уреден в глава 2 на Приложение V). Дата на одобряване от националния орган за контрол на държавните помощи - 16.12.2003 г., продължителност на мярката до 31.12.2010 г.

1. Изпълнение на Решението на Комисията от 28 ноември 2005 година

Докладът обхваща области, съответстващи на отделни членове от Решението на Комисията от 28 ноември 2005 година:

1.1. Възлагане на задължения съобразно член 4 от Решението:

A. Правна форма на предоставяната компенсация за обществена услуга на Българска телеграфна агенция (БТА), направление "Информационно обслужване":

- Закон за държавния бюджет (ЗДБ) на Р.България за 2006 г., 2007 г. и 2008 г., Постановления на Министерския съвет за прилагане на ЗДБ за 2006 г., 2007 г. и 2008 г.; Решение на Народното събрание (НС) за статута на БТА (ДВ, бр.56 от 1994 г.) - т.1 определя БТА като общонационален автономен и информационен институт на Р.България, който се наблюдава от НС; т.14 посочва основните функции на БТА за извършването на услуги от общ икономически интерес; т. 17 постановява, че дейността на БТА се финансира със собствени средства и с отпуснати средства от държавния бюджет за целево финансиране дейността на направление "Информационно обслужване" на БТА.

Подпомагането на направление „Информационно обслужване” има за цел БТА да осъществява задачите си на официален информационен институт на държавата за събиране, обработване и снабдяване на държавните институции с всеобхватна и обективна информация за събития и процеси в България и чужбина, да разпространява в страната и чужбина официални държавни и правителствени документи, да развие и модернизирва комуникационни средства с цел разширяване на българското присъствие в международните комуникационни мрежи.

1.2. Размер на компенсацията

А. Българска телеграфна агенция, направление "Информационно обслужване" е получила помощ във вид на компенсации за обществена услуга, както следва:

Период	Размер на компенсацията
2006 г.	3 450 000 лева
2007 г.	3 700 000 лева
2008 г.	3 950 000 лева

- Получаване на компенсацията: сумите се получават месечно съгласно предварително представено в Министерство на финансите разпределение на субсидията.

- Ред за изчисляване на компенсацията: в хода на бюджетната процедура за съответната година, Министерството на финансите анализира, оценява и одобрява предоставената от БТА план-сметка и проект на целевата субсидия от държавния бюджет.

1.3. Свръхкомпенсиране

А. Българска телеграфна агенция, направление "Информационно обслужване":

- ред за контролиране на компенсацията: Сметната палата на Р.България (като външен одитор) извършва контрол (по план) на правилното законосъобразно и целесъобразно изразходване на получените компенсации, и на недопускане на свръхкомпенсиране. Извършеният одит за 2006 год. не констатира отклонение в използване на целевите средства за компенсиране на услугата; предстои извършване на одит за 2007год.

С цел надлежното класифициране на разходите и недопускане на кръстосано субсидиране и свръх-компенсиране, в БТА действа Система за финансово управление и контрол, като финансовият контрол на дейността на направление „Информационно обслужване” се извършва текущо от главния счетоводител на БТА на база на заповед на директора на БТА.

1.4. Наблюдение и годишни доклади

Министерството на финансите е уведомило администраторите на помощ за задължението им да съхраняват за срок от най-малко 10 години всички данни, необходими за определяне на съвместимостта на предоставената компенсация с Решението на Комисията от 28 ноември 2005 година (съгласно чл. 7 от него).

2. Статистическа информация за услуги от общ икономически интерес (УОИИ)

Предприятия, на които е възложено задължение за извършване на услуги от общ икономически интерес, извън Решението на Комисията от 28 ноември 2005 година:

Б. „Лечебни заведения с държавно и общинско участие, преобразувани в търговски дружества, към Министерството на здравеопазването”:

Правна форма на възлагане на УОИИ:

- Закон за държавния бюджет на Р.България за 2006 г., 2007 г., 2008 г.;

- Закон за здравето (ДВ, бр. 70 от 10.08.2004 г., с последващи изменения) - постановява, че лечебните заведения осъществяват обществени услуги при оказване на медицински услуги, попадащи извън обхвата на задължителното здравно осигуряване и по-конкретно: медицинска помощ при спешни състояния; акушерска помощ за всички здравно неосигурени жени; стационарна психиатрична помощ; осигуряване на кръв и кръвни продукти; извършване на хемодиализа; задължително лечение и/или

задължителна изолация; лечение на активна туберкулоза и рехабилитация; диспансерни дейности; лечение на пациенти със СПИН; физикална терапия и рехабилитация на вътрешни болести с хронично протичане; за дейността на Националния раков регистър; за отдых, профилактика и рехабилитация на военноинвалиди и военнопострадали един път годишно; експертизи за степен на увреждания и трайна неработоспособност; специфични серуми, имуноглобулини и други био-продукти, свързани с профилактиката на заразните болести и техническите средства за прилагането им; достъп до здравни дейности, включени в национални, регионални и общински здравни програми; медицинска помощ за деца до 16-годишна възраст извън обхвата на задължителното здравно осигуряване;

- Договор за субсидиране (по реда на Закона за лечебните заведения) - сключват се ежегодно между министерството на здравеопазването и всяко лечебно заведение за болнична помощ. Договорът определя конкретно и ясно същността (предмета) и продължителността на задълженията за предоставяне на обществена услуга, съответната болница и територия; условията за реда за определяне на субсидията, правата и задълженията на страните; контрола и санкциите за неизпълнение на договора. Типовият договор за субсидиране се съгласува и утвърждава от министерството на финансите;

- Методика за реда на субсидиране на лечебните заведения, утвърждавана ежегодно със Заповед на министъра на здравеопазването. Заповедта определя средната стойност за съответната болест на преминал болен /изписан и починал/ през съответното лечебно заведение (напр. за 2008 г. - Заповед № РД 15-760/ 01.04. 2008, с последващи изменения, на Интернет сайт http://www.mh.government.bg/4_laws/35_rules/). В Заповедта са включени параметри за изчисляване, контролиране и преразглеждане на компенсацията.

- Размер на компенсацията:

Период	Брой на лечебните заведения, получили компенсация за обществена услуга	Размер на помощта под формата на компенсация за обществена услуга
2006 г.	164	128 847 422 лева (по отчет)
2007 г.	143	100 376 338 лева (по отчет)
01.01.- 30.11.2008 г.	143	110 061 478 лева (по отчет)

- Получаване на компенсацията при изпълнение на УОИИ и ред за изчисляването ѝ с цел избягване на кръстосаното субсидиране и свръх-компенсиране, и постигане на надлежно класифициране на разходите:

Лечебното заведение отчита (между 5-то и 8-мо число на месеца, следващ отчетния период) извършената дейност, като представя в съответния Регионален център по здравеопазване (РЦЗ) месечен отчет по образец за дейността на болничното заведение. Лечебното заведение представя в РЦЗ до 25-то число на месеца, следващ отчетното тримесечие, и отчет за фактическите разходи, направени при лечението на болните преминали (изписани и починали) по договор с МЗ. Служителите на РЦЗ извършват проверка за съвпадение на броя болни за тримесечието и броя болни от месечните отчети, заверяват отчетите с подпис и печат. Отчетите се съхраняват в сроковете, определени по Закона за здравното осигуряване, и могат да бъдат ползвани при поискване от МЗ или РЦЗ за извършване на проверки.

Националният център по здравна информация (НЦЗИ) обработва получената информация от РЦЗ, изчислява размера на субсидията въз основа на посочените стойности в съответните приложения и до 15-то число на месеца, следващ отчетното тримесечие, предоставя на МЗ на електронен и хартиен носител информация за размера на полагащата се субсидия за отчетното тримесечие по лечебни заведения и общо за страната.

На база на получената информация от НЦЗИ и в съответствие с договорите за субсидиране за съответната година, Министерството на здравеопазването заплаща субсидията тримесечно до 20-то число на месеца, следващ отчетното тримесечие. Министерството може да спре превеждането на субсидията на лечебните заведения, които не са подали документите в установените срокове.

- Свърхкомпенсиране:

Във връзка с контролиране отчетността на извършваната дейност по утвърдената методика за реда на субсидиране на лечебните заведения (утвърждавана ежегодно със Заповед на министъра на здравеопазването), механизмът за контрол включва вътрешен контрол на ниво: отделно лечебно заведение,; Регионален център по здравеопазване; Национален център по здравна информация; Министерство на здравеопазването, както и външен контрол – от Сметната палата на Р.България, която извършва планови проверки на изразходването на предоставените субсидии на лечебните заведения.

В. "Български пощи" ЕАД:

Мярката е „съществуваща” помощ съгласно разпоредбите на Договора за присъединяване на България и Румъния към ЕС; Допълнение към Приложение V, Списък на съществуващите мерки за помощ по точка 1, буква б) на механизма за съществуваща помощ, уреден в глава 2 на Приложение V; дата на одобряване от националния орган за контрол на държавните помощи - 18.11.2004 г., с продължителност до 31.12.2010г.). Помощта е оценена съгласно Съобщение на Комисията – Услуги от общ интерес в Европа, ОВ С 17/19.01.2001.

За периода 2006 г. - 2008 г. на предприятието "Български пощи" ЕАД не е предоставяна помощ за извършване на услуга от общ икономически интерес, поради положителния финансов резултат от дейността на предприятието.

Г. 1. „Субсидия за пътническа превозна дейност на „Български държавни железници” ЕАД”:

Мярката е оценена като „съществуваща” помощ с писмо на ЕК - TREN AK/mh D (2007) 314815 от 18.07.2007. Помощта е оценена съгласно условията на Регламент на Съвета № 1191/1969 от 26.06.1969 за действията на държавите-членки по задълженията им, произтичащи от общото разбиране за обществена услуга при превоза по суша, железопътен и воден път /ОJ С 156/28.06.1969 г./, изменен с Регламент 1893/1991, и Регламент на Съвета № 1107/1970 от 04.06.1970 за предоставяне на помощи за транспорт по суша, железопътен и воден път.

Субсидията за обществена превозна услуга се предоставя на „Български държавни железници” ЕАД” (БДЖ ЕАД), за да компенсира реализираната от компанията икономическа неизгодност, произтичаща от задължението за извършване на обществена превозна услуга. Законодателна база за предоставяне на подпомагането: Закон за държавния бюджет и Постановление на Министерския съвет (ПМС) за изпълнение на държавния бюджет за съответната година (2006-2007-2008г.); Закон за железопътния транспорт (ДВ, бр.97/28.11.2000г., с последващи изменения); Наредба за възлагане и

изпълнение задълженията за извършване на обществени превозни услуги в жп. транспорта (ПМС № 311/28.12.2001г.); Решение № 474/02.06.2004 на Министерския съвет за възлагане на БДЖ ЕАД задължение за извършване на обществена превозна услуга – превоз на пътници; Договор за извършване на обществени превозни услуги с жп. транспорт, сключен между Министерството на транспорта и БДЖ ЕАД – договорът е от 01.01.2004г. с 5 годишен срок на действие. Договорът определя видовете услуги, за които БДЖ ЕАД получава субсидия – услуги за междуселищни, крайградски и регионални пътнически превози, и за извършване на безплатен и по намалени цени превоз на някои категории пътници, определени с ПМС № 295/2001 г. Дружеството води отделна счетоводност за пътническите превози, обект на задължителни обществени услуги. Компенсацията за безплатни и по намалени цени пътувания се предоставя на БДЖ ЕАД в зависимост от действително извършените услуги, удостоверено с документи. На всеки 3 месеца превозвачът предоставя на министъра на транспорта обобщен отчет относно предоставянето на услугите.

Година	Размер на помощта
2006	99 263 000 лева (по отчет)
2007	124 000 000 лева (по отчет)
2008	150 000 000 лева (по план); отчет към 30.11.2008 – 135 000 000 лева

2. „Компенсации за намаленията на такси/освобождаването, за специфични категории пътници, ползващи обществен железопътен транспорт, обществени градски и междуградски моторни превозни средства“:

Мярката е „съществуваща помощ“ съгласно Договора за присъединяване на България и Румъния към ЕС, Приложение V, глава 2, пара 4; потвърдена с писмо на ЕК - TREN A4 AK/ch D (2007) 318429 от 20.08.2007 г. Тази помощ е оценена съгласно условията за предоставяне на компенсация за обществени услуги при превоз по суша, железопътен и воден път.

Законодателна база за предоставяне на подпомагането: Закон за автомобилните превози (в сила от 1999 год.), Закон за ветераните от войната (в сила от 1999 год.), Закон за народната просвета (в сила от 1999г.), Закон за военноинвалидите и военнопострадалите (в сила от 2005г.), Закон за министерство на вътрешните работи (в сила от 2006г.), Договор за извършване на обществени превозни услуги с жп. транспорт, сключен между Министерството на транспорта и БДЖ ЕАД (в сила от 01.01.2004г.). Компенсациите по т. 2 покриват сумата от намаленията спрямо нормалните тарифи за превозни документи, които са издадени по преференциални цени.

Статистически данни за помощта по сектори:

Година	„Автотранспорт“	„Железопътен транспорт“	Общо
2006	48 251 200 лева (по отчет)	16 000 000 лева (по отчет)	64 251 200 лева (по отчет)
2007	62 642 030 лева (по отчет)	21 000 000 лева (по отчет)	83 642 030 лева (по отчет)

2008	73 000 000 лева (по план)	21 000 000 лева (по план)	94 000 000 лева (по план)
------	------------------------------	------------------------------	------------------------------

3. „Компенсации за пътният превоз на пътници по нерентабилни линии на градския и между-селищния автобусен транспорт в слабо населени планински и гранични райони, предоставяни на транспортни оператори, предоставящи превозни услуги от обществен интерес”:

Мярката е „съществуваща” помощ съгласно Договора за присъединяване на България и Румъния към ЕС, Приложение V, глава 2, пара 4; потвърдена с писмо на ЕК - TREN A4 AK/ch D (2007) 318429 от 20.08.2007 г. Тази помощ е оценена съгласно условията за предоставяне на компенсация за обществени услуги при превоза по суша, железопътен и воден път. Законодателна база за предоставяне на подпомагането е същата, както в т. Г. 2.

Година	Предоставени помощи във връзка със задължението за УОИИ (сектор „автотранспорт”)
2006	15 874 420 лева (по отчет)
2007	17 135 600 лева (по отчет)
2008	19 500 000 лева (по план); към 30.11.2008 са предоставени 18 586 820 лева

3. Разни

Следва да бъде отбелязано, че при предоставяне на помощ под формата на компенсация за обществена услуга, съответните ведомствата (администраторите на помощ) в Р.България се ръководят преди всичко от решението на Съда на ЕО по делото Altmark, за да определят дали помощта във вид на компенсация за обществена услуга представлява държавна помощ по смисъла на чл. 87 от Договора за Европейската Общност.

При условие, че не са изпълнени кумулативно 4-те критерия на решението на Съда на ЕО по делото Altmark, съответните ведомствата (администраторите на помощ) в Р.България се опират на Решение на Комисията от 25 ноември 2005 г., за да определят дали държавната помощ, под формата на компенсация за обществена услуга, представлява държавна помощ, изключена от задължението за нотифициране.

Когато помощта под формата на компенсация за обществена услуга, предоставена на определени предприятия, натоварени с извършването на услуги от общ икономически интерес, е извън приложното поле на Решение на Комисията от 28 ноември 2005 год. и не е в съответствие с решението на Съда на ЕО по делото Altmark, то тогава е приложима „Рамка на Общността за държавна помощ под формата на компенсация за обществена услуга”, ОВ С 297/29.11.2005 год.